

Brüssel, 5.11.2020
COM(2020) 693 final

2018/0089 (COD)

**KOMISJONI TEATIS
EUROOPA PARLAMENDILE,**

mis on esitatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõike 6 alusel

ning milles käsitletakse

nõukogu seisukohta Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (mis käsitleb tarbijate kollektiivsete huvide kaitsmise esindushagisid ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2009/22/EÜ) vastuvõtmise kohta

(EMPs kohaldatav tekst)

**KOMISJONI TEATIS
EUROOPA PARLAMENDILE,**

mis on esitatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõike 6 alusel

ning milles käsitletakse

nõukogu seisukohta Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (mis käsitleb tarbijate kollektiivsete huvide kaitsmise esindushagisid ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2009/22/EÜ) vastuvõtmise kohta

(EMPs kohaldatav tekst)

1. TAUST

Euroopa Parlamendile ja nõukogule ettepaneku edastamise kuupäev 12. aprill 2018.
(dokument COM(2018) 184 (final) – 2018/0089 COD)):

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamuse kuupäev: 20. september 2018.

Regioonide Komitee arvamuse kuupäev: 10. oktoober 2018.

Euroopa Parlamendi seisukoha kuupäev, esimene lugemine: 26. märts 2019.

Muudetud ettepaneku edastamise kuupäev: Ei kohaldata

Nõukogu seisukoha vastuvõtmise kuupäev: 4. november 2020.

2. KOMISJONI ETTEPANEKU EESMÄRK

Algatuse „Uued võimalused tarbijatele“ raames esitas Euroopa Komisjon ettepaneku direktiivi kohta, mis käsitleb tarbijate kollektiivsete huvide kaitsmise esindushagisid ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2009/22/EÜ.

Ettepaneku eesmärk on tõsta tarbijakaitse taset ja siseturu sujuvat toimimist, tõhustades praegust ettekirjutuste taotlemise menetlust tarbijate huvide kaitseks ja täiendades seda tarbijate kollektiivse hüvitamise mehhanismiga.

Ettepanekus on sätestatud eeskirjad, mis võimaldavad pädevatel üksustel esitada esindushagisid, mille eesmärk on kaitsta tarbijate kollektiivseid huve ning vältida samal ajal asjakohaste kaitsemeetmete abil kohtumenetluse kuritarvitamist. Esindushagide raames võetavad meetmed hõlmavad ettekirjutusi peatada või keelustada kaupleja tegevus, kui seda loetakse asjaomase ELi õiguse rikkumiseks, samuti õiguskaitsemeetmeid, et anda juhtumis esindatud tarbijatele juurdepääs õiguskaitsevahenditele ELi ja siseriikliku õiguse alusel. Ettepanekuga nähakse ette ühtlustatud kriteeriumid pädevate üksuste määramiseks ning eeskirjad kolmanda isiku poolse rahastamise, pädevate üksuste abistamise ja nende vastastikuse tunnustamise, kokkulepete, tarbijate teavitamise ja tõendite avalikustamise

kohta, et tagada menetluse tõhusus nii riigisiselt kui ka piiriüleselt. Ettepaneku kohaldamisala hõlmab horisontaalset tarbijaõigust ja valdkondlikke ELi õigusakte, mis on olulised tarbijate kollektiivsete huvide kaitsmiseks eri sektorites, nagu finantsteenused, energeetika, telekommunikatsioon, andmekaitse, reisimine, turism, tervishoid ja keskkond.

3. MÄRKUSED NÕUKOGU SEISUKOHA KOHTA

Kooskõlas poliitilise kokkuleppega on nõukogu esimese lugemise seisukohas esitatud komisjoni ettepanekusse tehtud muudatused, mille peamine eesmärk on:

- selgitada direktiivi eesmärki aidata kaasa ühtse turu toimimisele tarbijakaitse kõrge taseme kaudu. Sellega seoses viidatakse direktiivis ka eesmärgile tagada tarbijate juurdepääs õiguskaitsele,
- anda liikmesriikidele kaalutusõigus selliste üksuste määramisel, kes on pädevad esitama siseriiklikke esindushagisid, ning tugevdama samas ühtlustatud kriteeriume selliste üksuste määramisel, kes on pädevad esitama piiriüleseid esindushagisid,
- selgitada pädevate üksuste võetavaid meetmeid, samuti eeskirju, mis käsitlevad tarbijate osalemist meetmes, võimalike paralleelsete meetmete koordineerimist, kolmandate isikute poolset rahastamist, menetluskulude jaotamist, tarbijate teavitamist, tõendite avalikustamist ja pädevate üksuste abistamist,
- muuta direktiiv põhimõttelisemaks, andes liikmesriikidele suurema kaalutusõiguse seose selliste menetlustega nagu kokkulepped, lõplike otsuste mõju, aegumistähtajad või karistused, et hõlbustada esindushagide vastavusseviimist riiklike täitmisraamistikega,
- lisada läbivaatamisklausel esindushagide Euroopa ombudsmani ametikoha võimaliku loomise kohta;
- pikendada direktiivi ülevõtmisperiodi 18 kuult 24 kuule.

Nõukogu seisukoht kajastab täiel määral Euroopa Parlamendi ja nõukogu vahel 22. juunil 2020 saavutatud poliitilist kokkulepet. Komisjon leiab, et nende muudatuste tegemine ettepanekus on kooskõlas algsete poliitiliste eesmärkidega. Seetõttu võib komisjon nõukogu seisukoha heaks kiita.

4. KOKKUVÕTE

Komisjon toetab nõukogu seisukohta.

Direktiivi vastuvõtmine on oluline samm tarbijate õiguste tõhusama kaitsmise suunas tarbijate kollektiivsete huvide esindamisel ELis. Lisaks aitab direktiiv tagada siseturul tegutsevatele kauplejatele võrdsed võimalused.